

Welcome to the Old Cemetery

This is the oldest Christian burial ground preserved in Kalmar. A church was built during the first half of the 13th century and in this connection they started to lay out the Cemetery. Both the church, called Bykyrkan, and the Cemetery were situated at the square in the middle of the medieval "city".

Bykyrkan was blown up during the 1670s, when the whole city of Kalmar was moved to its present place on "Kvarnholmen".

The Cemetery, however, remained at the original place and was used up to the 1860s, when the South Cemetery, close to Kalmar Castle, was ready. Even today there are tombstones from the 17th and 18th centuries and standing gravestones from the 19th century. Several of these gravestones and tombstones were locally made. The material used was limestone from Öland. Memorial crosses of cast iron became common in the middle of the 19th century. The Old Cemetery is part of our cultural heritage protected by law.

Willkommen in dem Alten Friedhof

Dieser ist der älteste christliche Begrabungsplatz, der bewahrt ist. Der Friedhof wurde während der ersten Hälfte des 13. Jahrhunderts angelegt und gleichzeitig wurde eine Kirche gebaut. Die Kirche, die sogenannte Bykyrkan, und der Friedhof lagen in der Mitte der mittelalterlichen Stadt bei dem Marktplatz.

Die Bykyrkan wurde in den 1670er Jahren gesprengt, wenn die ganze Stadt von Kalmar an den heutigen Platz auf dem Kvarnholmen umgezogen wurde. Der Friedhof ist noch da zu finden und wurde bis die 1860er Jahre verwendet. Dann war der Südliche Friedhof, in der Nähe von Kalmar Schloss, fertig. Auf dem Friedhof gibt es noch heutzutage Grabplatten von den 17. und 18. Jahrhunderten und stehende Grabsteine von dem 19. Jahrhundert. Mehrere Platten und Grabsteine sind aus öländischer Kalkstein und von lokalen Meistern hergestellt. Denkmäler aus Giessereisen wurden Mitte des 19. Jahrhunderts gewöhnlich. Der "Alte Friedhof" ist ein Teil unseres rechts-geschützten Kulturerbes.

Gamla kyrkogården idag

Gamla kyrkogården är idag en fornlämning, alltså en del av vårt lagskyddade kulturarv. Kyrkogården sköts av Kalmar kyrkogårds- och fastighetsförvaltning. Gräsmattor klipps, gamla träd tas bort och nya planteras. De gamla gravvårdarna rengörs varje år och ses regelbundet över. Vid större skador tas de omhand av konservatorer. Under vintern täcks flera av gravhällarna för att skydda dem från väta. På så sätt kan det slitage som de utsätts för minskas. En del är dock så skadade att det inte går att restaurera dem, men de får ligga kvar på kyrkogården.

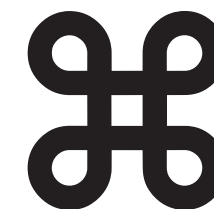

Här ligger Gamla kyrkogården

Har du frågor om kyrkogårdens historia eller dess skötsel är du välkommen att kontakta någon av oss som arbetar med kyrkogården: Birgitta Linåker, Kalmar kyrkogårds- och fastighetsförvaltning 0480-421 481
Magdalena Jonsson, Kalmar läns museum 0480-45 13 13
Länsstyrelsen Kalmar Län 0480-820 00

Foto av Pierre Rosberg/KLM.

Kartor © Kalmar Kommun, Kalmar Kyrkogårds- och Fastighetsförvaltning samt Lantmäteriet.

Gamla kyrkogården

Välkommen att ströva runt bland gravarna. De berättar om Kalmar stads historia.

Gamla kyrkogården är Kalmars äldsta bevarade kyrkogård. Den anlades under 1200-talets första hälft då Bykyrkan, eller St Nikolai kyrkan som den också kallades, började byggas. Kyrkan och kyrkogården låg mitt i det medeltida Kalmar vid stadens torg. Vid den här tiden hade Kalmar vuxit till en av de viktigaste handelsstäderna i Sverige. Närheten till gränsen mot Danmark, idag gränsen mellan Småland och Blekinge, gjorde staden till ett viktigt fäste. På Gamla kyrkogården finns idag stenar som markerar var kyrkan stod fram till 1670-talet, då den sprängdes. Då var Domkyrkan på Kvarnholmen i stort sett klar och stadens centrum hade flyttats dit. Kyrkogården blev dock kvar och användes fram till 1860-talet då Södra kyrkogården, intill slottet, stod klar. Det gula gravkoret som syns på bilden ovan byggdes för lektor Johan Stagnel, död 1795, och hans maka Anna Margareta Botin, död 1773.

En mästars gravsten

Detta är stenhuggaremästaren Johan Pettersson Bergstens gravsten från 1715. Trots att stenen har flera skador kan man ännu ana hur fin den en gång i tiden var. Ursprungligen fanns Kristi uppståndelse avbildad och stenhuggarens verktyg; linjal, passare och klubbor.

Hällar av kalksten

På Gamla kyrkogården finns flera gravhällar. Troligen är många av dem tillverkade av öländska mästare. Denna häll tillverkades 1668 för bagaren Hans Friborn och hans familj. År 1841 återanvände juveleraren C G Högstedt gravhällen. Det är vanligt att gravvårdarna på kyrkogården använts mer än en gång. Änglahuvudet i övre högra hörnet är en kristen symbol. I nedre vänstra hörnet finns ett timglas som ska påminna om livets förgänglighet och i högra hörnet en dödskafe och korslagda knotor som symboliserar döden.

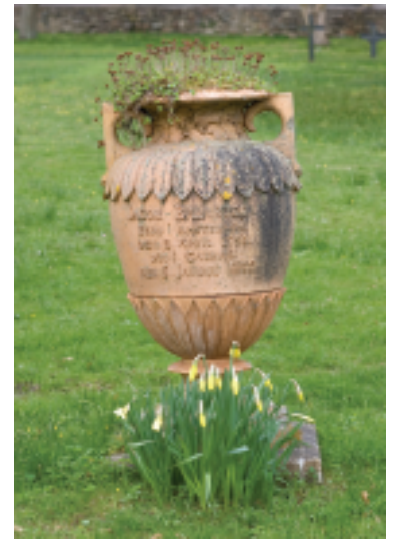
Kors av gjutjärn

Detta är coopverdiekaptenen Lorentz Jägers sista viloplats. En kofferdiekapten, som det stavas idag, var kapten inom handelsflottan. Gravvårdar av gjutjärn, ofta i form av kors, förekom under 1800-talet och början av 1900-talet. Jägers vård är typisk med sina trepass i korsarmarna. Puppen och fjärilen är en gammal symbol för själens flykt. De båda korslagda facklorna som vänts upp och ner symboliserar det utslucknade livet.

Balabregas unika urna

Denna urna är mekanikus och affärsmannen Jacob Balabregas gravvård. En mekanikus var en magiker eller trollkarl. Balabrega reste under lång tid runt med sin föreställning men 1827 köpte han hälsobrunnen Hälsan utanför Helsingborg som han drev fram till 1856. Han var född i Amsterdam av judiskt-portugisiskt ursprung och dog i Kalmar 1859. Urnan är tillverkad av Höganäsbolagets kärllfabrik och ritad av den danske skulptören Ferdinand Edvard Ring.

Varför är stenen halv?

En av kyrkogårdens praktfullaste gravhällar är denna över Christopher Andersson Grip och hans maka Gertrud Ulfsdotter Snakenborg. Grip tillhörde kung Sigismunds trogna män och avrättades därför av den blivande Karl IX då denne intog Kalmar 1599. Enligt en tradition var det Karl IX som lät slå sönder hällen som hämnd.

